

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ

10 вересня 2017 року

№ 31 -р/з

щодо порядку застосування до державних службовців дисциплінарних стягнень

Відповідно до пункту 3 частини третьої статті 13 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу» НАДС роз'яснює.

Згідно із частиною першою статті 64 Закону України «Про державну службу» (далі – Закон) за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, визначених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами у сфері державної служби, посадовою інструкцією, а також порушення правил етичної поведінки та інше порушення службової дисципліни державний службовець притягається до дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому цим Законом.

На підставі статті 66 Закону до державних службовців застосовується один із таких видів дисциплінарного стягнення:

- 1) зауваження;
- 2) догана;
- 3) попередження про неповну службову відповідність;
- 4) звільнення з посади державної служби.

Статтею 69 Закону, зокрема, встановлено, що для здійснення дисциплінарного провадження з метою визначення ступеня вини, характеру і тяжкості вчиненого дисциплінарного проступку утворюється дисциплінарна комісія з розгляду дисциплінарних справ (далі - дисциплінарна комісія).

Результатом розгляду дисциплінарної справи є подання дисциплінарної комісії, яке має рекомендаційний характер для суб'єкта призначення.

Звертаємо увагу на те, що рекомендаційний характер подання дисциплінарної комісії має ознаки рекомендаційної правової норми, що, в свою чергу, рекомендує певний спосіб дій.

Виходячи із загальної науково-правової точки зору, адресат такої норми, отримавши рекомендацію про бажаний напрямок розвитку суспільних відносин, суб'єктом яких він є, зобов'язаний залежно від припису норми:

розглянути ці пропозиції і прийняти їх до виконання;

обґрунтовано відмовитись;

прийняти позитивне рішення, але основні положення норми конкретизувати, виходячи із реальних можливостей, резервів своєї організації.

Специфіка регулятивного впливу цих норм на суспільні відносини полягає в тому, що для їх реалізації здебільшого необхідна їх конкретизація в локальних правових актах, зокрема рішеннях.

Юридична обов'язковість цих норм полягає в тому, що, по-перше, факт видання такої норми зобов'язує роз'яснити запропоновану в нормі рекомендацію, по-друге, рекомендаційні норми попередньо санкціонують ті нормативні рішення, які будуть прийняті на їх основі.

Отже, рекомендаційний характер подання дисциплінарної комісії не позбавляє суб'єкта призначення обов'язку виконати дії, передбачені Законом.

Згідно з частиною одинадцятю статті 69 Закону суб'єкт призначення протягом 10 календарних днів зобов'язаний прийняти рішення на підставі подання дисциплінарної комісії або надати вмотивовану відмову протягом цього строку.

Статтею 74 Закону встановлено, що дисциплінарне стягнення має відповідати ступеню тяжкості вчиненого проступку та вини державного службовця. Під час визначення виду стягнення необхідно враховувати характер проступку, обставини, за яких він був вчинений, обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність, результати оцінювання службової діяльності державного службовця, наявність заохочень, стягнень та його ставлення до служби.

Тобто повноваженнями щодо визначення виду стягнення і врахування, зокрема, обставин, що пом'якшують чи обтяжують дисциплінарний проступок, наділена виключно дисциплінарна комісія відповідно до Закону, який не надає права суб'єкту призначення застосовувати до державного службовця інший вид дисциплінарного стягнення, ніж той, що рекомендований дисциплінарною комісією.

Дисциплінарне стягнення може бути накладено тільки у разі встановлення факту вчинення дисциплінарного проступку та вини державного службовця. Вчинення державним службовцем діянь у стані крайньої потреби або необхідної оборони виключають можливість застосування дисциплінарного стягнення.

Таким чином, виключними повноваженнями щодо встановлення факту вчинення дисциплінарного проступку та вини державного службовця наділена лише дисциплінарна комісія.

Дисциплінарна комісія в результаті розгляду дисциплінарної справи може дійти висновку про необхідність застосування більш м'якого або більш жорсткого виду стягнення з урахуванням пом'якшуючих або обтяжуючих обставин вчинення дисциплінарного проступку. Однак, у випадку застосування більш жорсткого виду стягнення має бути обов'язково здійснена

перекваліфікація дисциплінарного проступку на той, що відповідає обраному виду стягнення.

Крім того, керуючись статтею 77 Закону, суб'єкт призначення протягом 10 календарних днів з дня отримання подання дисциплінарної комісії приймає рішення про накладення на державного службовця дисциплінарного стягнення чи закриття дисциплінарного провадження. Рішення оформляється відповідним актом суб'єкта призначення.

У рішенні, яке оформляється наказом (розпорядженням), зазначаються найменування державного органу, дата його прийняття, відомості про державного службовця, стислий виклад обставин справи, вид дисциплінарного проступку і його юридична кваліфікація, вид застосованого дисциплінарного стягнення.

Якщо під час розгляду дисциплінарної справи у діях державного службовця не виявлено дисциплінарного проступку, суб'єкт призначення приймає рішення про закриття дисциплінарного провадження стосовно державного службовця, яке оформляється наказом (розпорядженням).

З огляду на зазначене, накладання дисциплінарного стягнення за дисциплінарний поступок віднесено до виключної компетенції суб'єкта призначення. Водночас приймати таке рішення суб'єкт призначення зобов'язаний на підставі подання дисциплінарної комісії відповідно до вимог статті 69 Закону, тобто застосований може бути тільки той вид стягнення, що рекомендований дисциплінарною комісією.

Разом з тим суб'єкт призначення наділений правом не застосувати до державного службовця вид дисциплінарного стягнення, що рекомендований дисциплінарною комісією. Проте у випадку відмови суб'єкта призначення від застосування рекомендацій дисциплінарної комісії, він повинен надати обгрунтовані підстави такої відмови.

Звертаємо увагу на те, що наслідком згаданої відмови має бути закриття дисциплінарного провадження.

Водночас, частиною третьою статті 63 Закону визначено, що керівник державної служби, який в установленому цим Законом порядку не вжив заходів для притягнення підпорядкованого йому державного службовця до дисциплінарної відповідальності за вчинений дисциплінарний проступок, несе відповідальність згідно із законом.

Голова

К. О. Ващенко